

Nieuwe exoten kloppen aan de poort: naakthalsgrondel

Sinds de jaren '90 hebben zich al zeven nieuwe vissoorten in ons land gevestigd. Op korte termijn zullen er waarschijnlijk nog een aantal volgen. Naast verspreiding vanuit andere landen via grote rivieren als de Rijn speelt de handel in vissen en al dan niet opzettelijke uitzettingen hierbij een rol. Dit keer wordt ingegaan op de naakthalsgrondel.

Waarnemingen van exotische vissoorten in Nederland zijn van groot belang voor het in kaart brengen van de verspreiding van deze dieren en het inschatten van eventuele risico's voor de inheemse fauna. Kom je een exoot tegen geef 'm dan door via telmee.nl of waarnemingen.nl!

Naakthalsgrondel

Als er één genus bezig is met een succesvolle opmars is het wel *Neogobius*. Al drie soorten van dit genus hebben zich in de laatste jaren in Nederland gevestigd. Niet alleen in Europa, maar ook in Noord-Amerika wordt de uitbreiding van deze soorten gezien. Een soort uit dit geslacht die in Nederland nog niet is gevonden is de *Neogobius gymnotrachelus*, naakthalsgrondel gedoopt. Deze grondel leeft oorspronkelijk rond de Zwarte en Kaspische Zee. Sinds de jaren '90 wordt de soort verder dan ooit stroomopwaarts in de Donau gezien, tot in Wenen. In Polen vestigde de soort zich via een kanaal vanuit de Dniepr. Dit

patroon werd ook bij verwante soorten gezien voordat deze zich vestigde in de Rijn. De naakthalsgrondel leeft zowel in stromend water, van grote langzaam stromende rivieren tot snelstromende beken, als in meren en plassen. Door zijn voortplantingsstrategie met meerdere broedsels in een jaar, nestconstructie en broedzorg is de kans groot dat de soort elders snel in aantal toeneemt en zo het ecosysteem zal beïnvloeden. De naakthalsgrondel eet alles wat voorhanden is, van macrofauna tot visjes. De gevolgen van een toekomstige vestiging in Nederland zijn nog moeilijk in te schatten. De belangrijkste kenmerken voor de herkenning van deze grondel zijn de vergroeide

buikvinnen, de afwezigheid van een zwarte vlek in de rugvinnen en de afwezigheid van schubben op en achter zijn kop.

Frank Spikmans